

slaglæggelse tages af retten, foreslås der i Grønland indført den ordning, at politiet har beføjelse til at foretage beslaglæggelse under visse nærmere angivne betingelser, idet det af praktiske grunde vil være vanskeligt gennemførligt, om enhver beslaglæggelse, der skete uden vedkommendes samtykke, skulle forelægges for retten, og en regel, der indeholdt de samme retsgarantier som den danske ordning, ville kræve forelæggelse for landsdommeren, hvilket på grund af afstandene ikke vil være muligt.

På den anden side indskrænkes efter forslaget adgangen til at foretage beslaglæggelse mod protest, idet det efter § 9 i sådanne tilfælde kræves, at undladelse af beslaglæggelse medfører fare for, at et bevismiddel tilintetgøres, eller ting unddrages konfiskation eller tilbagegivelse til den retmæssige ejer.

Som garanti mod uretmæssig beslaglæggelse foreslås det endvidere, at der gives den, hos hvem beslaglæggelse er sket, adgang til at kræve spørgsmålet forelagt for vedkommende retsformand. Det er imidlertid en selvfølge, at der ikke vil kunne foreskrives nogen bestemt frist, inden hvilken forelæggelse skal ske, men det foreskrives, at spørgsmålet skal indbringes uden unødigt ophold.

Til §§ 10—12.

Medens den danske retsplejelov sonderer mellem ransagning hos en sigtet og ransagning hos en ikke sigtet og i § 755 med hensyn til det førstnævnte tilfælde under visse forudsætninger hjemler adgang til ransagning, selv om der ikke foreligger bestemte holdepunkter for at antage, at sigtede er i besiddelse af ting, der kan gøres til genstand for beslaglæggelse, har man ikke ment at burde foreslå en tilsvarende sondring i Grønland, men har ud fra ønsket om at begrænse politiets retsmidler mest muligt i § 11 gjort ransagning uden vedkommendes samtykke afhængig af, at der er grund til at antage, at den, hos hvem ransagningen foretages, er i besiddelse af ting, der bør beslaglægges under sagen. Når denne begrænsning medtages, er der ingen grund til at indføre en sondring mellem sigtede og ikke sigtede.

I overensstemmelse med den danske retsplejelovs § 758 er det i princippet en betingelse for foretagelse af ransagning uden vedkommendes samtykke, at der foreligger en retsafgørelse derom. Afgørelsen er henskudt til kredsdommeren. Undtagelse herfra gøres dog i § 11 in fine for det tilfælde, at der er øjensynlig fare for, at

øjemedet med ransagningen ville forspildes, hvis beslutning forinden skal indhentes, jfr. herved den tilsvarende bestemmelse i retsplejelovens § 758, stk. 2, nr. 2.

Til § 13.

Man har ved udformningen af reglerne om anholdelse og tilbageholdelse — §§ 13—17 — været opmærksom på, at indførelse af dette retsmiddel er forbundet med betydelige praktiske vanskeligheder og ikke ringe betænkelighed.

Det må således for det første fremhæves, at der kun de færreste steder i Grønland findes arrester, og at bestemmelseernes praktiske anvendelighed derfor indtil videre vil være stærkt begrænset.

Endvidere vil det ofte være umuligt at fremstille den anholdte for retten inden for den i grundlovens § 78 fastsatte frist af 24 timer, hvilket selvsagt gør det særdeles betænkeligt at hjemle de udøvende myndigheder adgang til foretagelse af en så gennemgribende foranstaltning, som en anholdelse er.

Uanset disse betænkeligheder har man ment, at der kunne foreligge tilfælde, hvor anholdelse måtte anses for en nødvendighed, og man har derfor ikke ment i en systematisk lovgivning om retsplejen fuldstændig at kunne undlade bestemmelser af denne art.

Afgrænsningen af retsmyndighedernes beføjelser på dette område er trukket en del snævrere end i den tilsvarende bestemmelse i retsplejelovens § 780, idet man kun har medtaget de tilfælde, hvor der er særlig grund til at antage, at sigtede vil unddrage sig retsforfølgning ved flugt eller ved at modvirke sagens oplysning, eller hvor der er særlig grund til at frygte, at han vil fortsætte sin forbryderiske virksomhed. Der må således være tale om en forbryderisk virksomhed af en vis alvorlighed. Endelig hjemles der adgang til tilbageholdelse i tilfælde af visse farlige trusler.

Det må understreges, at adgangen til tilbageholdelse, navnlig under hensyn til den ofte kun med forsinkelser gennemførlige domstolskontrol, jfr. § 14, stk. 2, må administreres med betydelig varsomhed. Det må være en forudsætning for tilbageholdelse, dels at der er tale om en forbrydelse af en vis grovhed, eller at de forbrydelser, man må befrygte, hvis tilbageholdelse ikke sker, medføre farer for goder af en vis betydning, dels at der foreligger konkrete holdepunkter for at antage, at sigtede, hvis han forbliver på fri fod, vil unddrage sig retsforfølgning eller begå alvorlige forbrydelser.